

నాగరికత నర్తించని ఆ రోజుల్లో.. అందమైన విజయనగరం వీధుల్లో..

నలభైఏళ్ళ క్రిందట..

జాబిలి పంచింది వెన్నెల వెలుగా...వెండి మంటా..?

(క్రిందటి సంచిక నుంచీ తరువాయి)

15

లాయరు సోమయాజులుగారు సాయంకాలం మా గుమ్మంలోకి వచ్చి "ఈ మధ్య కనిపించడం లేదేమీటోయ్? రేపు పొదున్నే సిద్ధంగా ఉండడు. అలా అయ్యకొనేరు గట్టు వేపు నడిచివద్దాం" అంటూ వెళ్ళిపోయారు.

ఓ విధంగా నేనూ లాయరుగారిని సంప్రదించాలనుకుంటున్నాను సుబ్బులు పెళ్ళి విషయం. అమ్మ రెండు రోజుల్లో వస్తున్నట్లు అప్పలాజుగారే స్వయంగా కబురు చెప్పి వెళ్ళారు. ఈలోగా సోమయాజులుగారితో మాట్లాడితే కొంత మార్గాంతరం అర్థమవుతుందని తలపోశాను. ఈలోగా ఆయనే ఈ అవకాశాన్ని కల్పించారు. ఉదయమే లేచి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మల్లపంచె, లాశ్రీ వేసుకుని పైన తువాయి, చేతికర్రతో సిద్ధమయిపోయారు సోమయాజులుగారు. 'రావోయ్' అంటూ మారుతీమందిరం దాటి గట్టంతా నడిచి దక్షిణపు గట్టువేపుకి మళ్ళాం. ఆంజనేయస్వామి కోవెలలోకి వెళ్ళి దర్శనం చేసుకున్నాం. అంతోసేపూ ఆయన ఏవేవో చెబుతున్నారు. వింటున్నాను. చెప్పవలసింది అది కాదనే సూచన ఆ మాటల్లోనూ ఉంది. నేను వినడానికి చూసే శ్రద్ధలోనూ కనిపించింది. ఏవో మాటలు పెగిలి, మధ్యలో తెగిపోతున్నాయి.

ఉండండి ఓ ప్రశ్న వేశాను. "సుబ్బులుకి మరో సంబంధం మీరే తెచ్చినట్లున్నారు. సత్తిరాజులకి అన్యాయం చెయ్యడం లేదా?"

నా వేపు విచిత్రంగా చూసి, నవ్వారు ఆయన. "అన్యాయమా! అదే చెయ్యాలనుకుంటే, అసలు ఆ సంబంధం కూడా చూడనక్కరలేదు. నీకు తెలుసా? ఈ సంబంధం ఖాయం చేస్తే తన ఆస్తి నాకు అప్పగిస్తానన్నాడు. ఉద్రేకంతో అన్నమాటో, నిజంగా అన్నమాటో అదలా ఉంచు. వాడే మైనరు కాడు" లాయరు లాగ చెప్పాడు పొయింటు తీసి.

"అవును, నాకు తెలుసు."

"తెలుసా!"

"సత్తిరాజులే చెప్పాడు."

"మరి అప్పుడైనా నా న్యాయం అర్థం కాలేదా? వీడిని మోసం చెయ్యడానికా నా చెల్లెలు ఆస్తిని, వాడినీ నా చేతిలో ఉంచింది? వీడి తిక్క తలకెక్కిందని అర్థమై వెంటనే పనికట్టుకుని ఆ అమ్మాయికి సంబంధం వెదికాను. వీడి నీ పిచ్చి నుంచి రక్షించాలంటే అదొక్కటే మార్గం" అన్నారు.

ఆయనలోని నిజాయితీ నన్నాశ్చర్యపరచింది. నవ్వుతూ ఆనకూడని హాస్యానికి అయినా చటుక్కున అనేశాను.

"న్యాయవాద వృత్తిలో ఉంటు న్యాయం మాట్లాడుతున్నారు. ఆశ్చర్యమేం."

"నాకే కాదు. నా క్లయింట్లకూ అదే ఆశ్చర్యం. అందుకనే నా దగ్గరికి ఎక్కువమంది రావడంలేదు" నవ్వారు ఫక్కున. ఆయనలో సెన్సాఫ్ హ్యూమర్ ముచ్చటగా కనిపించింది.

"అదలా ఉంచు. నీతో ఒక విషయం మాట్లాడాలని పిలిపించాను" అన్నారు ఉన్నట్టుండి.

"ఏమి"టన్నాను.

"నీ సంగతి ఇన్ని రోజులు కనిపెడుతూనే ఉన్నాను. నువ్వు బుద్ధిమంతుడివే. సందేహం లేదు. అందుకనే ఈ విషయం నా దగ్గరికి రాగానే తలూపాను" పెద్దవాళ్ళ లెక్కలో విషయాన్ని దాచిమాట్లాడడం సాగించారు. వింటున్నాను.

"ఎలాగయినా నువ్వు అదృష్టవంతుడివోయ్" అని భుజం తట్టారు. మళ్ళీ ఆలోచన తెగిపోయినట్టు. "మా ఆవిడకీ నాకూ మాటా మాటా కుదిరేసరికి మా పెద్దమ్మాయికి పెళ్ళయిపోయింది. మరి మనసు కలవని మనువులే ఆ రోజుల్లో సాధ్యపడేవి. ఇవాళ మనువుకి ముందు మనసూ తెలుస్తోంది. ఆ అమ్మాయికి నువ్వంటే ఇష్టమేనటలే, తెలిసింది," అన్నాడు.

ఏ అమ్మాయని అడిగి సోమయాజులుగారితో ప్రయోజనం లేదు. అలా చెప్పడం ఆయనకు సరదా. అయినా, ఆ ప్రశ్న అడక్కుండానే నాకర్థం బోధపడిపోయింది. జ్వరంలో ఉన్న నాకు శోభనాద్రిగారూ, ఆవిడ మరీ మరీ ఆదుకోవడం, వాళ్ళింట్లో భోజనం, ఈ మధ్య తరుచు శోభనాద్రిగారు లాయరుగారింటికి వెళ్ళి వస్తుండడం, మధ్య మధ్య 'మీ నాన్నగారికెలా ఉందోయ్?' అని అడుగుతుండడం ఇటీవల సుబ్బులు మరీ సిగ్గుపడుతుండడం, ఇది వరకు కన్నా ఎక్కువయిన చొరవా ఇవన్నీ కలిపి ఆ ప్రశ్నకు సమాధానాన్ని చెప్పేశాయి.

"మీ ఇద్దరూ చాలాసార్లు మాట్లాడుకున్నారటగా. అవునులే. నేనూ ఒకటి రెండుసార్లు గమనించాను. వెరీగుడ్" అన్నారు.

కేసు 'ఓపెన్' చేసేటప్పుడు మొదట అనుకూలమయిన పాయింట్లన్నింటినీ లాగేసుకోవడం సోమయాజులుగారి అలవాటనుకుంటాను. ఆయన అడుగుతున్న ప్రశ్నలకి గాని, చెప్పుతున్న విషయాలకి గానీ ఎదురు చెప్పలేకపోయాను.

తర్వాత చాలాసేపు కోర్టురూం ప్రశ్నలు చాలా వేశారు. చాలా రోజులయి అలవాటు తప్పిపోయినట్టుంది. అనుభవం తక్కువున్న క్లయింట్లు దొరికిన ఆనందాన్ని పూర్తిగా అనుభవించారు సోమయాజులుగారు.

"డిగ్రీ చేతికి వచ్చాక ఏం చేస్తావు? పై చదువులకి వెళ్తావా? ఉద్యోగం చేస్తావా? మీ నాన్నగారిలాగ వ్యాపారమా? పట్నాల్లో ఉండాలని ఉందా, లేక మాలాగ విజయనగరంలోనే సరిపెట్టుకుంటావా? పిల్లలు ఎక్కువగా ఉన్న కుటుంబమైతే ఇష్టమా, లేక పుట్టకుండా జాగ్రత్త పడతావా?" సహజంగా, శ్రేయస్సు కోరిన మిత్రుడిలాగా ప్రశ్నలు వేస్తారు. వాటికి ఎదురు తిరగాలనిపించదు. నిర్లక్ష్యంగా సమాధానం చెప్పాలని తోచదు. ఇంత మంచి గుణం ఉండే సోమయాజులుగారు ఎందుకు 'పాపులర్' కాలేదా అని నాకాశ్చర్యం కలిగింది.

ఒక విషయాన్ని గురించి ఒకసారే మాట్లాడి ఇక దాన్ని దాటేసే లౌక్యం కూడా నాకు విచిత్రంగానే తోచింది. ఎందుకంటే మళ్ళీ మా సంభాషణల్లో ఎక్కడా సుబ్బులు గురించి కానీ, పెళ్ళి గురించి కానీ ప్రస్తావన రాలేదు. "రావోయ్. మంచి కాఫీ తాగుదాం" అన్నారు నా భుజం మీద చెయ్యివేసి.

నాకు మేఘాల్లో తేలిపోతున్నట్లునిపించింది ఆ రోజు....

16

అమ్మ ఊరి నుంచి వచ్చాక తీరిక మరీ ఎక్కువయింది. ఆరోగ్యం కూడా కుదటబడింది. ఇప్పుడు వాకిట్లోనే ఇరవై నాలుగంటలూ గడిచిపోతున్నాయి. సుబ్బులు కూడా ఇదివరకులాగ తప్పించుకుపోవడం లేదు. కనిపించినప్పుడు ఒక మాటో, చిరునవ్వు రువ్వుతుంది. ఆ తియ్యదనంతో ఒకపూట గడిచిపోతుంది. చాలా సందర్భాల్లో నేను చదువు ముగించి లోపలికి అడుగుపెట్టే సరికో, లేక స్నానికి బయలుదేరేసరికో అమ్మ మాటలు వింటూ సుబ్బులు గుమ్మం మీద కూచుని ఉండేది. ఆ మాటల్లో 'మావాడు ఉత్త అమాయకుడు' లాంటి మాటలు వినిపిస్తే ఏమీ ఎరగనట్లు బయటకి వచ్చేసేవాడిని. బయటకు వచ్చి ఈ ఇంట్లో సుబ్బులు స్థానాన్ని ఊహించుకుని కలలు కనేవాడిని. అవి పగలు వచ్చేవి కనక మాత్రమే పగటి కలలు గాని వాటికి చాలా విలువ రాబోతున్నదనీ, అందుకు లాయరు సోమయాజులుగారు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారనీ గుర్తుతెచ్చుకుని మరింత సంతోషపడేవాడిని.

వేసవి సెలవులు ముగింపుకు వచ్చాయని అందరికంటే సుబ్బులుకి దిగులు ఎక్కువయింది. ఇక కాలేజీలు తెరిస్తే స్నేహితురాళ్ళందరూ విశాఖపట్నం పోతారు. ఈ మాట నాతో అంటే నవ్వి -

"ఒంటరితనం బాధాకరంగా ఉంటుందని చెప్పడానికి ఇంత మంది స్నేహితురాళ్ళు కావలసి వచ్చారా? నాకు ఒక్కరివల్లే అర్థమయిందే!" అన్నాను.

నవ్వి ఊరుకుంది. అలాటప్పుడు పరాగ్నా ఉన్నట్లు తప్పించుకోవడమో, హఠాత్తుగా మాట మార్చడమో సుబ్బుల్లో కనిపించే పెద్ద నేర్పు. ఆ తర్వాత పరాగ్నా మాట్లాడుతుంది. అంటే ఆ భావం మనసులో మెదులుతుందన్నమాట.

సుబ్బులు స్నేహితురాళ్ళెవరూ ఈ మధ్య ఇటు రాలేదు. రాలేదన్న విషయం ఒకరోజు ఉదయమే ఒంటరిగా శారద వచ్చినప్పుడు హఠాత్తుగా స్ఫురించింది. అవును, ఇన్నాళ్ళూ వీళ్ళంతా ఏమయ్యారనుకున్నాను.

ఆ మాట అడిగాను "ఇన్నాళ్ళూ కనిపించలేదే?"

నవ్వింది శారద. సమాధానం చెప్పలేదు.

"సుబ్బులు కోసం వచ్చారా? లోపల ఉన్నట్టుంది" అన్నాను యధాలాపంగా

వసారాలోకి వచ్చి గోడకి ఆనుకుని నిలబడింది. "మీ కోసమే వచ్చాను" అంది తలొంచుకునే ఆశ్చర్యపోయాను. తలెత్తి ఆమె ముఖంలోకి చూశాను. ఏదో తీరని దుఃఖంతో దిగులుతో బాధపడుతున్నట్లు పసిగట్టాను. నేనూహించింది పొరపాటు కాకపోతే శారద ఆ రాత్రంతా ఏడ్చివుండాలి.

విస్మయంతో "ఏం జరిగిందమ్మా?" అన్నాను.

"మా నాన్నగారు నాలుగురోజుల క్రితం యాక్సిడెంటులో ఇరుక్కున్నారు. కాలు విరిగిపోయింది."

నిర్ఘాతపోయాను. నోటమాట రాలేదు క్షణకాలం. "ఇప్పుడెక్కడున్నారు? ఎలా ఉన్నారు?" అన్నాను.

"ఇప్పుడు బాగానే ఉన్నారు. కాని ఇంక లారీ నడపడం పడదు. కాలుపోయినట్లు ఇంకా ఆయనకి తెలియదు. మంచం మీద ఉన్నారు బాగవుతుందనే అనుకుంటున్నారు. కాని డాక్టర్లు చెప్పేవారు" అంది మెల్ల మెల్లగా మాటలు పేరుస్తూ.

"చాలా పెద్ద కష్టమేనే!" అన్నాను ఏమీ తోచక.

"మీరు నాకో సహాయం చెయ్యాలి" అంది కొంతసేపటికి తలెత్తి.

"ఏమిట"న్నాను.

"నాకేదయినా ఉద్యోగం చూసిపెట్టాలి. ఎక్కడయినా సరే, వెళ్ళి చేస్తాను" నేను తెల్లబోయి చూస్తే నవ్వి "మరి కుటుంబం నడవాలిగా?" అంది.

"మరి మీ కాలేజీ చదువు?"

"మానేస్తాను. మొదటినుంచీ నాన్నకిష్టంలేదు. ఇప్పుడిక అది ఎలాగూ ఆగిపోక తప్పదు. తాసీల్లారుగారికి చేప్పేశాను. ఆయనా బాధపడ్డారు. ఉద్యోగం చూసిపెట్టమని వారికి చెప్పాను."

ఆలోచనలో పడ్డాను. ఉన్నపాటునే ఆమెకు ఉద్యోగం ఎలా దొరుకుతుంది? ఉద్యోగం చెయ్యాలన్న ఆలోచన వచ్చినంత సులువా ఉద్యోగం దొరకడం? కాని ఆమె చెప్పింది నిజం. ఈ పరిస్థితిలో ఈమె తప్ప ఆ కుటుంబానికి ఆస్కారం మరోటి లేదు. దయనీయ పరిస్థితిలో ఉన్న ఆ కుటుంబాన్ని తలుచుకుంటే గుండె కలుక్కుమంది. అయినా చేసేదేమీ లేదు.

"నేను ఉద్యోగం చూపగలనన్న ధైర్యం లేదు. నా స్నేహితుల్లో వాకబు చేస్తాను. అయినా మీ ప్రయత్నంలో మీరూ ఉండండి." అన్నాను.

కృతజ్ఞతతో నమస్కారం చేసి వెళ్ళిపోయింది శారద.

ఆమె గురించే ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను. ఆ వయస్సులో వివాహ సమస్య తొంగిచూడకముందే జీవిత సమస్య మొదటి మెట్టెక్కి కూర్చోంది శారదకి. ఆమెకు చదువు అభిరుచి, జీవితం బాధ్యత, వివాహం అవకాశం. కాని సుబ్బులికి వివాహమే జీవిత సమస్య. నవ్వొచ్చింది నాకు.

తలెత్తితే దోసిట్లో ఎర్రగులాబీలను పోసుకుని మెట్టెక్కుతోంది సుబ్బులు. దుర్గారావు ఇంటివేపు చూస్తూ లోపలికి వచ్చి నన్ను చూసి ఆగింది.

"శారద నాకోసం వచ్చిందా?"

"కాదు. నాకోసం" అన్నాను.

నా వేపు వోరగా చూసి నవ్వింది.

"వాళ్ళు నాన్నగారికి ఆక్సిడెంటు అయిందటగా?"

"అఁ! తాగి ఏ చెట్టుకో లారీని గుద్దించాడట. నిక్షేపంలాంటి లారీ పోయిందట."

"అయన కాలు విరిగిందని శారద అంది."

"విరగదూ మరి? ఇంకా నయం. తల పగలలేదు"

ఆశ్చర్యంతో సుబ్బుల్ని చూశాను. దృక్పథంలో మనిషికి మనిషికి ఎంత తేడా ఉంటుంది? అదేం పట్టించుకోలేదు సుబ్బులు. నా ఎదురుగా గట్టుమీద గులాబీ పువ్వుల్ని పోసి గోడకి చేరబడి కూర్చుంది. జడముందుకి తోసి చేతికందినన్ని పువ్వుల్ని తురుముకుంది.

"నాకీ విషయం చెప్పతారా?" అంది పువ్వుల్నే చూస్తూ.

"అడుగు"

"చాలా సూటిగా అడుగుతాను. మీరేం అనుకోకూడదు" అంది మళ్ళీ నన్ను హెచ్చరిస్తూ. ఆడది మాట్లాడేముందు హెచ్చరికలు చేస్తే చాలా తియ్యటి విషయం బయట పెట్టబోతున్నదని లెక్క. మూడి హెచ్చరికలు ప్రమాదకరమయిన విషయాన్ని చెప్పడానికి గుర్తు.

మనస్సు తెలియని ఉత్సాహంతో ఉత్తప్తమయింది.

"ఏమీటో అది?" అన్నాను.

"ఆడది పెళ్ళి చేసుకోవాలని ఎందుకనుకుంటుంది?"

"ఇంకేం చెయ్యాలో తెలిక" విషయం తెలిపోయేసరికి నవ్వుతూ అన్నాను.

"నవ్వుడం కాదు. నిజంగా అడుగుతున్నాను చెప్పండి."

"ఏం ప్రశ్న? ఆడది పెళ్ళి సిద్ధపడుతోందంటే సంసారం మీద మక్కువతో.. మగాడు సిద్ధపడుతున్నాడంటే స్త్రీ మీద వ్యూహాహంతో"

నన్ను కొత్త మనిషిని చూసినట్లు చూసింది.

"అంతేనా?" అంది.

ప్రశ్నలు వేస్తుంటే ఆమె బుగ్గలు ఎర్రబడడం గమనించాను. నాకు మరీ ఆటగా ఉంది. ఏదో అడగాలని అడగలేక సందిగ్ధంలో పడినట్లు గుర్తించాను. అయినా చిరునవ్వుతో ప్రశ్నకు ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నాను.

"ఆడది ప్రేమించడం సుఖం కోసం కదా?"

"ప్రేమ" అని నవ్వాను.

"నవ్వుతారే?" అంది ఆశ్చర్యపోతూ.

"నువ్వు పుస్తకాలయినా చదవలేదే? ఈ ప్రేమ నీకెక్కడ కనిపించింది? ఇది మన జీవితాల్లో ఎక్కడాలేదు. 'ప్రేమ' అని ఆలోచించడాన్ని మన పూర్వులు మనకి నేర్పలేదు దానికి మరేవో గుర్తులు పెట్టారు. ఎవరి దగ్గర్నూ దిగుమతి చేసుకున్న వికారం ఈ 'ప్రేమ', మన జీవితాల్లో దేన్ని ఈ 'ప్రేమ' అనాలో తెలిక సతమతమయిపోతున్నాం ఇప్పుడు. నువ్వు అడగదలచుకున్నది ఆడది పెళ్ళి చేసుకోవడం సుఖం కోసం కాదా అని. అవునా? కాదంటాను నేను. అక్కడే ఆడవాళ్ళకీ, మగవాళ్ళకీ పెద్ద తేడా ఉంది. ఆడది సుఖం వల్ల వచ్చే ప్రతిఫలానికి పెళ్ళికి సిద్ధపడితే, మగాడు సుఖం కోసమే పెళ్ళికి సిద్ధపడతాడు. రెండూ దాదాపు ఒకటే కాని ఒకటి మాత్రం కాదు."

నవ్వి "మీకు పెళ్ళికాలేదూ కదా? మీకెలా తెలుసు ఇవన్నీ?"

"నేను నిప్పు ఎప్పుడూ ముట్టుకోలేదు. కాని కాలుతుందని తెలుసు. అలాగే ఇదీను. ముట్టుకుని కాల్చుకున్న వారి సాక్ష్యం దొరికింది. నేను తెలుసుకోవడానికి పెళ్ళి చేసుకోదలచుకోలేదు. తెలుసుకుని పెళ్ళిద్వారా ఋజువు పరచదలచుకున్నాను."

సుబ్బులు మాట్లాడలేదు. గులాబీరేకులు విరుస్తూ ఒకొక్కటే నోటిలో వేసుకుంటోంది.

నవ్వొచ్చింది. "ఉదాహరణకి నీ చేతిలోని గులాబీపువ్వులనే తీసుకో. కొందరు వాటిని తలలో తురుముకుంటారు. అది అభిరుచి. కొందరు రేకుల్ని రుచి చూస్తారు. ఈ రెండు స్వభావాలకీ ఆడా, మగా పేరు పెట్టు వివాహాధర్మం అర్థమవుతుంది." అన్నాను అల్లరిగా.

సుబ్బులు ఇంకా మాట్లాడలేదు. రేకులు తినడం ఆపేసింది.

నవ్వొచ్చింది నాకు. "ఆపేశావే? అడుగు" అన్నాను.

"ఏమో బాబూ. మీరేవేవో చెప్పి గాభరా పెట్టేశారు. నాకేమడగాలో తెలియడం లేదు."

"బాగుంది నీ పిచ్చి. ఏదో అడగాలని ప్రారంభించి ఎలా అడగాలో తెలియదంటావే? పోనీ నీకు తోచినట్లుగానే అడుగు."

"మీరు ప్రేమే లేదంటే అడగడం ఎలా?" అంది అమాయకంగా.

ఏదో జిజ్ఞాస మనసులో ఉంది. మాట్లాడాలంటే మాటలు చాలడం లేదు. చదువురాదనే ఆలోచన పడే పడే గుర్తుకొస్తోంది. తనకున్న పరిజ్ఞానంతో తోచిన భావాల్ని చెప్పడం చాతకావడం లేదు. ఆ తరహా మనుషులు తమ ఆలోచనలకి విచిత్రమయిన గుర్తులు పెట్టుకుంటారు. 'దేవుడు' అంటే తమకు తెలిసిన ఆలయంలోని నల్లటి విగ్రహం. ఇక దేవుని గురించిన ఆలోచనలన్నీ దాని చుట్టూనే అల్లుకుంటాయి. ఇది కేవలం ఉదాహరణ అనుకుంటే, ఇప్పుడు సుబ్బులు చెప్పాలనుకున్న విషయంలో 'ప్రేమ' అన్నది కొండగుర్తు అని

అర్థమయింది. ఆమె చెప్పదలుచుకున్న దానిమీద నా మాటలు ఎలా దెబ్బతీశాయో అర్థమయింది. నా తప్పు తెలుసుకుని వెంటనే దిద్దుకున్నాను.

"నేనన్నదీ తప్పులే, ప్రేమ లేకపోతే బ్రతికేదెట్లా? ఉంది. ఇప్పుడు చెప్పు"

చటుక్కున ముందుకు వంగి అంది కదా -

"చాలామందికి నచ్చనివి కొన్ని, ప్రేమించుకొన్నవాళ్ళకే నచ్చతాయి. ఇది ప్రేమవల్ల కాకపోతే మరెందువల్లో చెప్పండి."

ప్రశ్న అడగడం చాతకాకపోయినా తను అనుకున్నది చెప్పేసింది. ఆ ప్రశ్నలోని తీవ్రతకు ఆశ్చర్యపోయాను.

"ఇప్పుడా పరిస్థితి ఎవరి కొచ్చిందో కాస్త చెప్పు"

నా పక్క గడుసుగా చూసి, కళ్ళు ఉంగరాల్లాగ తిప్పి - " ఏమీ అర్థం కానట్టు మాట్లాడుతారే! గట్టివారే!" అంది.

"అంటే?" అన్నాను.

"నా కన్నీ తెలుసులండి. ఇప్పుడే విన్నాను" అంది మళ్ళీ నవ్వుతూ

నేను మరింత తెల్లబోయాను.

"ఏమిటి విన్నావో విపులంగా చెప్పు."

"మీరు... మీరు... దుర్గని ప్రేమించారటగా?" అనలేక అని నవ్వేసింది. పెద్ద గులాబీ పువ్వు చేతిలోకి తీసుకుని తన కళ్ళు కనిపించకుండా అడ్డం పెట్టుకుని దాని గుండెలోకి చూస్తోంది.

నేను తుళ్ళిపడ్డాను. "ఏమిటి?" అన్నాను.

నాతో పరిహాసం ఆడుతోందా అని సుబ్బులు వేపు సూటిగా చూశాను. కాని కాదు. అప్పటికే సుబ్బులు ముఖం ఎర్రగా అయింది.

నాకు ఉదాసీనత, కోపం పెనవేసుకొచ్చాయి.

"సుబ్బులూ! పరిహాసం కాదు. ఎవరన్నారా మాట?" అన్నాను.

నా కంఠంలోకి ఉద్విగ్నతకి బెదిరిపోయింది సుబ్బులు. బిత్తరపోయి చూసింది. "దుర్గ చెప్పింది. నాకేం తెలుసు? కోపం తెచ్చుకోకండి. నాకు చెప్పాలని చెప్పలేదు. మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తావన్నాను. 'పెళ్ళికి' అంది. అడిగితేనే చెప్పింది. మంచిపిల్ల. మిమ్మల్ని తప్ప అది మరొకరి చేసుకోదట. నాకేం తెలుసు?" అంది న్యాయాధిపతి ముందు సంజాయిషీ చెప్పుకొంటున్నట్లు ముఖం పెట్టి.

"ఛీ ఛీ! ఆ అమ్మాయికి సిగ్గు లేదూ, ఇలాంటి మాటలు చెప్పడానికి?"

"నిజమైతే చెప్పడానికేం? పెళ్ళి చేసుకుంటూంటే చెప్పడానికి ఇందులో సిగ్గుపడవలసినదేముందో చెప్పండి."

"సుబ్బులూ! నువ్వు ఆ మాటల్ని నమ్ముతున్నావా?"

తెల్లబోయింది. "ఐతే దుర్గ మాటలు అబద్ధమా? మీరు ఇష్టపడ్డారటగా?"

దిమ్మరపోయాను. "అదీ ఆ అమ్మాయే చెప్పిందా?"

నా ఆశ్చర్యం నిజమయిందో, కృత్రిమమయిందో ఒక్క క్షణం కనిపెట్టింది. "మొన్న మీతో సోమయాజులుగారు గంటసేపు మాట్లాడారట. మీరు సరేనన్నాకా తాసిల్దారుగారికి ఆయన చెప్పారట. ఆయన ఇవాళో, రేపో మీ నాన్నగారితో మాట్లాడాలనుకుంటున్నారట. ఇదంతా పారపాటేనా?"

నాకు కళ్ళు తిరిగాయి. లాయరు సోమయాజులు గారితో మాట్లాడిన రెండు సందర్భాల్లోనూ రెండు బ్రహ్మాండమైన నాటకాలు నడిచిపోయాయన్నమాట. ఆయన సగం సగం మింగేస్తూ మాట్లాడిన మాటల్లో, ముసి ముసి నవ్వుల్లో ఏదో అర్థం చేసుకున్న ధీమా

ఉందేగానీ, ఇలా అర్థం చేసుకున్న సూచన లేదు. ఒక్కసారి ఆ రోజు ఉదయపు షికారు, మా మాటలూ గుర్తు చేసుకుంటున్న కొద్దీ నవ్వొచ్చింది. ఒక్కసారి విరగబడి నవ్వేశాను. నన్ను తెల్లబోయి చూస్తూ కూర్చుంది సుబ్బులు. చాలాసేపు ఆగాక "ఏమీటా పిచ్చి?" అంది.....

"సుబ్బులూ! నేను దుర్లకి అలాంటి నమ్మకం కలిగించానంటే నువ్వు నమ్ముతావా?"

సుబ్బులు ముఖం పేలవమయింది. "అయితే దుర్ల చెప్పింది నిజం కాదా?"

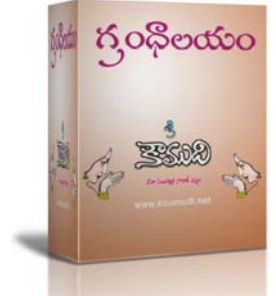
"అంతా ఆ లాయరు గారు తెచ్చిపెట్టిన ఇబ్బంది. నా విషయమంతా కాచి వడపోసినట్లు మాట్లాడితే నన్నూ నా మనస్సునీ సరిగ్గా అర్థం చేసుకున్నాడనుకుని నేనేం మాట్లాడలేదు. అర్థమయిందనుకుని ఆయనా ఆ విషయం కదపలేదు. ఆయన లాయరు లౌక్యంతో ఆ విషయం తప్ప మిగతాదంతా మాట్లాడాడు. అమ్మాయెవరని నేనడగనూ లేదు, నాకాయన అవకాశం ఇవ్వనూ లేదు. పాపం, అనవసరంగా ఆ అమ్మాయిని ఇరకాటంలో పెట్టామన్నమాట. పోనీ, ఒక్కసారి దుర్లనిక్కడికి రమ్మను. మనం మాట్లాడి అసలు విషయం చెప్పదాం"

"దుర్ల ఇండాకే వాల్తేరు వెళ్ళిపోయింది."

"అరేరే! పెద్ద పారపాటే జరిగిపోయిందే!" అనుకుంటూ ఆలోచనలో పడ్డాను. "ఉండు, మొదట లాయరుగారితో మాట్లాడి వస్తాను" అని లేచి, అంతలో ఆగి "అసలు నా మనస్సులో ఉన్న వ్యక్తి ఎవరో తెలుసా?" అనబోయి ఇటు తిరిగాను. కానీ అక్కడ సుబ్బులు కనిపించలేదు.

ఇదో మలుపు..! నిజంగా దుర్ల చెప్పిందా? లేక సుబ్బులు కలిపించి చెప్పిందా?
ఎందుకిలా మన హీరోని పరీక్ష చేస్తోంది? ఎవరి మనసులో ఏముందో!!?
ఈ వెన్నెల వాగులో మరో మజిలీ కోసం వచ్చేనెల వరకూ ఆగాల్సిందే..

ఈ నవల క్రిందటి భాగాలు చదవాలంటే కౌముది గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించండి..!